

Motion till riksdagen 2025/26:2130

av **Kerstin Lundgren (C)**

Avdragsrätt för köp av raderade utsläppsrätter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av ett system med avdragsrätt för enskilda och företags uppköp för att radera utsläppsrätter på EU:s koldioxidmarknad och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

EU:s utsläppshandelssystem EU ETS syftar till en marknadsmässig väg för att nå klimatmålen om nettonollutsläpp. EU utfärdar varje år 1,5 miljarder utsläppsrätter. Av dessa auktioneras idag 57 % ut och 43 % delas ut gratis till de företag som nu ingår i utsläppshandeln. Handeln med tilldelade utsläppsrätter till företag ger såväl morot som piska. Om man vidtar åtgärder som ger lägre utsläpp kan utsläppsrätterna säljas och om man överskrider den tilldelade mängden så kommer sanktioner.

Utsläppshandeln blir en modell där företag kan kompensera för åtgärder som minskar deras klimatpåverkan genom att man kan sälja tilldelade utsläppsrätter till andra. För att bli verkningsfull måste tilldelningen av utsläppsrätter successivt minskas för att prismekanismerna skall fungera så att koldioxidutsläppen går mot noll.

Stater kan också, som Sverige gjort, köpa upp utsläppsrätter och sedan radera dem för att minska mängden utsläppsrätter som finns på marknaden och då även höja priset då utbudet minskar. Även privatpersoner kan köpa upp utsläppsrätter för att klimatkompensera för utsläpp.

Om enskilda ska klimatkompensera för utsläpp idag erbjuds man ofta detta vid köp t ex av en flygresa. Systemet är mycket omdiskuterat och tilltron har därför blivit klart negativ. Men om den enskilde istället väljer att köpa utsläppsrätter så kan man direkt se effekten men också bidra direkt till att minska mängden koldioxid som får släppas ut genom att ”radera” dessa. Ta bort dem från marknaden. Det kan självklart även företag välja att göra.

För att stimulera till en snabbare minskning av tillgången på utsläppsrätter och därmed snabbare nå minskade utsläpp av koldioxid i Sverige och därmed globalt, skulle Sverige kunna utveckla och introducera ett avdrag på skatten för raderade utsläppsrätter. Detta för såväl privatpersoner som företag. Regeringen bör främja en sådan utveckling och därför vidta nödvändiga åtgärder för att kunna verkställa ett avdrag enligt vad som ovan anförts.

Kerstin Lundgren (C)